

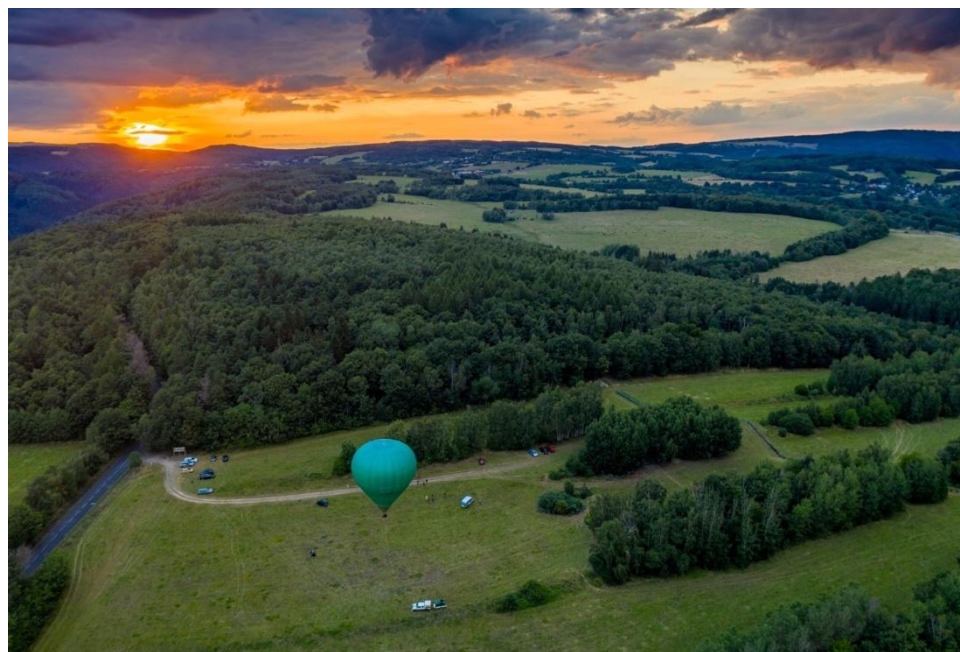

BLATENSKÁ BLATKA

ZPRAVODAJSKÝ ČTVRTLETNÍK BLATENSKA,

BLATNO, BEČOV, HRÁDEČNÁ, KVĚTNOV, MEZIHOŘÍ, RADENOV, ŠERCHOV, ZÁKOUTÍ

ROČNÍK X. ČÍSLO 4. PODZIM 2020

Ještě zapadá slunce nad Blatenskem.

foto: archiv J. Píramovský

BLATENSKO V DOBĚ COVIDOVÉ

Vážení a milí čtenáři a občané Blatna.

Letošní podzim nám všem dal pěkně zabrat. Mnohým z nás se nemoc COVID 19 nevyhnula, v jednu dobu u nás bylo opravdu nemocných lidí a těch v karanténě více než dost. Naštěstí je snad ten nejhorší čas už za námi a pomalu se můžeme těšit na klidné a hezké svátky a doufat v lepší nový rok. Stejně jako na jaře, mnoho z vás nabídlo svou pomoc, moc si toho vážíme. Opět je třeba poděkovat paní Daně Dykové, blatenský obchod pomáhal nejedné domácnosti vyhnout se ježdění do města. Děkujeme i všem ostatním, kdo v této komplikované nemoci pomáhal, restaurace U Štěpána vyvažovala obědy pro rodiny v nemoci či v karanténě, pro nejednu práci a distanční výukou vytiženou domácnost. Děkujeme za finanční dar panu Valešovi z Blatna, děkujeme za všechnu pomoc blatenským hasičům. Děkujeme zkrátka všem vám, kdo jste obětaví a myslíte na druhé.

Vlivem událostí nebylo možné uskutečnit letos všechna tolik oblíbená adventní setkání, žádné vánoční dílny, o to víc se ale těšíme na nový rok, až bude zase lépe a budeme se moci znovu setkávat při obyčejných keramických dílnách, sportovních akcích, na cvičení, přednáškách a koncertech. Snad to bude možné.

Příští rok bude pro provoz obce s ohledem na ekonomické dopady pandemie zatěžkávací zkouškou, rozpočet na rok 2021 jsme na straně příjmů z daní snížili o 30%, a tak se budeme muset snažit udržet také výdaje co nejnižší. Pokusíme se ale vše zvládnout tak, abychom nemuseli nic škrtat na nulu. Opravovat cesty budeme dál, byť ne v takovém rozsahu, jako jiné roky, nebudeme zvyšovat poplatky za nakládání s odpady, jako např. Chomutov, pokusíme se uskutečnit i všechny kulturní akce, protože právě v takových komplikovaných časech je nutné pečovat i o tyto součásti našeho života.

Přeji vám všem krásné a pohodové svátky, hodně štěstí a zdraví v novém roce, co nejvíce pozitivní energie a pokud možno, jen samá milá a přínosná setkání. Tento rok nám dal spoustu trápení a komplikací, ale také přinesl mnoho dobrého a snad nám všem i ukázal, co je v životě opravdu důležité, na čem záleží.

Zdravím vás srdečně a přeji zdraví, na těle i na duši.

I. Rabasová H.

EDITORIAL aneb sloupek vpravo

Tak poslední letošní číslo Blatenské Blatky je na světě, i když s mírným zpožděním. Letošní adventní a vánoční akce se asi konat nebudou, díky koronavirové pandemii. A o té pár vět.

Co si myslet o tom, že po jarních restrikcích přijde prázdninové uvolnění, aby turistický průmysl přišel na svoje peníze, pak přijdou opět omezení na podzim, a další uvolnění v prosinci, aby si obchodníci přišli na svoje zisky. A po Novém roce, že by další uzavírky? Hlavně ať lidé mají strach a jsou z nich poslušné ovce. A jako kuřata běží pod křídla kvočny, ona už nás ochrání a za nás to zařídí! Proč najednou u nás tolik lidí umírá s Covidem? (všimli jste si s Covidem, ne na Covid!) – jsou to především lidé s respiračními chorobami,

s rakovinou, vysokým tlakem, diabetici atd. A proč je tolik těchto nemocných? Proč špičkoví odborníci upozorňují na změny k horšímu v mozcích lidí, které jsou viditelné v tomografech? Proč máme neustále nalepené „chytré“ mobily na uchu a už se nemůžeme dočkat mobilů 5G? Proč jíme a pijeme otrávené potraviny? Proč stále topíme v kotlích a v zastaralých elektrárnách uhlím? Proč všude jezdíme auty a dýcháme zplodiny z nich, a všichni je musí mít? Proč, čím víc plyneme a spotřebováváme, je to levnější? Proč nejdeme cestou úspor a snižováním spotřeby? Kdo z toho má zisky?! My z toho máme jen ty nemoci!

O čem se dočtete v Blatenské Blatce? Událostí je nemnoho, vše zhatil Covid -19. Končí povídání o tom, co u nás bejvávalo, začínají vzpomínky pana učitele, který v Blatně učil na přelomu 40. a 50. let a dožívá se 90 ti let věku - pane učiteli pevně zdraví a ještě dlouhá léta mezi námi! Dále si přečtete o „Řopiku“, Astrokoutek, o tom jak hasiči rozváželi mikulášské dárky a jak se u nás ošetřují stromy a nové vysazují, jak Klub 60± stihl divadlo a další.

Protože nic není věčné, vše co má počátek musí mít i konec, aby nové mohlo začít, tak bych se chtěl rozloučit se čtenáři, neboť toto číslo je poslední, na kterém se jako člen redakční rady podílím, a můj poslední Editorial. Vždy mě potěšilo, když mi někdo řekl, že rád čte moje příspěvky, že se těší na další číslo a že to děláme dobře. A těm, co mají opačný názor, doufám, že Blatka posloužila alespoň k zatopení v krbových kamnech. Přeji pokračovatelným, ať je Blatka ještě lepší, neboť to mne bude těšit.

A úplným závěrem: všem lidem dobré vůle hezké poklidné prožití Vánoc, neboť ty nejsou o hektickém bláznění po akcích a obchodech, ale o něčem jiném, třeba o zamyšlení nad výše uvedenými „proč“. Pokoj v duši a v novém roce hodně štěstí a zdravého selského rozumu.

Zdeněk Tollar

NAKLÁDÁNÍ ZELÍ, DÝŇOVÁNÍ A MIKULÁŠSKÁ TROCHU JINAK

Tradiční setkání při společném dlabání dýní, ochutnávkách dobrého jídla z dýní, strašidelný biograf a lampionový průvod zakončený ohňovou show vzal letos za své, tak jsme aspoň podarovali děti dýněmi, které se vydlabaly doma, a poslali nám alespoň pár foteček.

Nová tradice, nakládání zelí proběhlo obdobně. Za pomoci žen z Klubu 60± proběhla koordinovaná akce

- zájemcům jsme nakoupili zelí, to si lidé vyzvedli na úřadě spolu s návodem jak při nakládání zelí postupovat, někteří si zapůjčili obecní vybavení a teď už jen čekáme, jaké letos zelí bude...

A Mikulášská - tak ani ta letos nemohla proběhnout tradičně. Požádali jsme proto o pomoc blatenské hasiče, kteří vytvořili tři partičky a rozvezli balíčky celkem 70 dětem ve všech našich obcích.

Všem, kteří s netradiční formou řešení našeho komunitního života letos pomáháte, upřímně děkujeme! Určitě zase bude lépe a budeme se moci setkávat jako dřív.

IRH

Akce Klubu 60±.

NÁVŠTĚVA DIVADLA V MOSTĚ

Jarní zhlédnutí divadelního představení „60's aneb Šedesátky“ v divadle v Mostě, se vzhledem k uzavření divadel nekonalo. V září se už jelo, ale dny otevřených divadel už byly zase sečteny. Pozvali jsme i sousedky z Kalku, aby byla využita kapacita autobusu. Kdo tedy měl odvahu zvládnout představení v roušce, užil si retro hudební komedii s písničkami ze šedesátých let. Retro je označení pro něco minulého, velmi často se v dnešní době používá. 60. léta minulého století byla obdobím určitého uvolnění v kultuře i politice. Dlouhé vlasy, nový styl v oblékání, nové hudební proudy, přistání kosmonautů na Měsíci, to vše bylo v představení připomenuto. Vtipnou, veselou formou s výborným hereckým výkonem hlavního představitele. V současné době nezbývá než věřit, že se divadlu v Mostě podaří přežít dobu pandemie, stejně tak jako nám všem, a že se do divadla na nějaké hezké představení zase vypravíme.

JT

OŠETŘOVÁNÍ A VÝSADBY STROMŮ NA BLATENSKU

Od jarních měsíců probíhá na Blatensku ošetřování vybraných vzrostlých starších stromů a nové výsadby financované z ocenění v projektu Zelená stuha, ve kterém naše obec obsadila v roce 2018 výborné 3. místo v republice. Pro připomenutí - Zelená stuha je oceněním MŽP za úsilí obce a jejich občanů o zlepšení životního prostředí ve venkovském prostoru České republiky.

Odborně bylo ošetřeno v sezoně více než padesát stromů, převážně lip a jasanů ve veřejném prostoru obcí. Některé stromy podstoupily zdravotní či odlehčovací řezy, některé byly preventivně opatřeny dynamickými či statickými bezpečnostními vazbami.

Nejvýznamnější komplexní odborný zásah prodělala staletá lipová alej u květnovského poutního kostela. Stromy, jež byly v minulosti nevhodně ořezány, musely být výškově sesazeny o cca 6 metrů. Podařilo se zachránit i nejstarší a nejvíce poškozený strom nejbližší ke kostelu, který musel být kvůli poškozenému kořenovému systému sesazen poněkud více, nicméně místo původně plánovaného skácení může u nás žít možná další desítky let! Dále byly do aleje dosazeny 4 nové lipky směrem ke kostelu a deset jabloní ve směru k obci.

Součástí projektu Zelené stuhly byly i další výsadby stromů. Mimo již zmíněných lip v Květnově a 10 ks starých, původně německých odrůd jabloní (Řehtač soudkovitý) tamtéž, přibýly další stromky i v Zákoutí, konkrétně stromořadí jeřábů ptačích a stromořadí jasanů. Silnici mezi Blatnem a Radenovem zdobí nespočet nových jeřábů. Dále byly vysazeny v některých obcích solitéry, většinou lipky a javory, u obecního rybníka v Blatně např. vrby.

O poslední přírůsteky, co se dřevin týká, se postaral odbor životního prostředí, který nařídil náhradní výsadbu firmě Zebre za nelegální kácení dřevin při jarní necitlivé montáži tisíců betonových sloupů do doposud nádherné krajiny Blatenska. Tenkou náplastí za pokácené vzrostlé stromy je cca 20 ks starých odrůd jabloní (Boikovo) vyšlechtěných původně v Anglii vysazených podél silnice mezi Radenovem a Mezihořím.

Pravidelné výsadby a péče o zeleň je v posledních letech u nás standardem, ovšem tento rok byl, co se týče rozsahu díky ocenění v celostátní soutěži Zelená stuha 2018 opravdu výjimečný. Provedená údržba vzrostlé zeleně v letošním roce a soustavné rozšiřování zelených ploch a linií má významný vliv na mikroklima oblasti a snad přispěje alespoň malinko ke zmírnění tolik diskutovaných klimatických změn.

such

I takto někdy končí nová výsadba, když za volantem sedí nezodpovědný řidič! Alej v Zákoutí mezi křížkem a kaplí.

ASTRONOMICKÝ KOUTEK, aneb na co se těšit v následujících měsících

Tentokrát jsem si pro Vás připravil krátký článek o udělení Nobelovy ceny za fyziku za rok 2020. Ty z Vás, kteří očekávají něco mimořádného ve smyslu „nového“ objevu, asi zklam. Cena byla udělena za výzkum objektu, o jehož existenci víme již desítky let a známe spoustu jemu podobných objektů. Jedná se o precedentní výzkum, který trval desítky let. Dle mého názoru se jedná, spolu s prokázáním gravitačních vln (Nobelova cena za fyziku v roce 2017), o bezkonkurenční výzkum na poli skutečné astronomie. V našich myslích se jedná o abstraktní objekt, který v nás probouzí různorodé představy a leckoho z toho může začít bolet hlava. V současné době máme reálnou představu o tom, jak ta potvora vypadá. Nobelova cena byla udělena za výzkum supermasivní černé díry (supermasiv black hole) ve středu naší galaxie označované jako Sagittarius A* (Sgr A*).

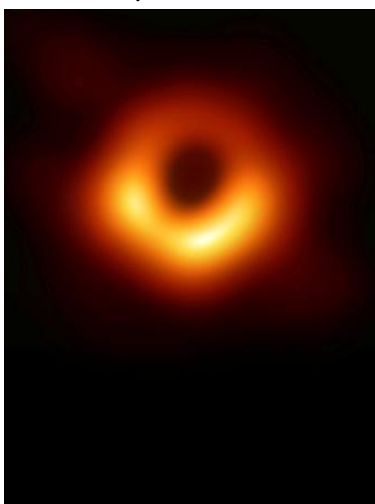
Je to úspěch všech nám dosud známých vědeckých a technologických znalostí. Do pozorovací kampaně byly zapojeny nejlepší teleskopy, které v současné době máme k dispozici, jejich vzájemná synchronizace (interferometrie) nemá obdoby. Jako základna (detekovací plocha) byla využita globální síť teleskopů. Představte si to tak, že čím větší detekovací plocha, tím přesnější výstupy - základnu tedy tvořila plocha naší celé zeměkoule včetně teleskopu na jižním pólu.

Střed naší galaxie se nachází cca 26 000 světelných let od nás a nikdy ho nespatříme ve viditelném spektru (pouhým okem). I přes to všechno můžeme provádět reálná měření, pozorovat hvězdy obíhající supermasivní černou díru a testovat všechny nám doposud známe teorie včetně teorie obecné relativity. Těm z Vás, kterým není toto téma cizí, vřele doporučuji poutavé vyprávění pana Jiřího Podolského

(<https://www.youtube.com/watch?v=yVgvtSoMpbQ&feature=youtu.be>) nebo

pana Michala Bursy (<https://www.youtube.com/watch?v=bFQvDuXqbYA>).

Zavřete se do temné místnosti a nechte se unést fascinujícím příběhem, který nemá daleko k těm nejlepším sci-fi filmům. Když jsme u těch filmů, tak např. ve filmu Interstellar je vyobrazena simulace černé díry. Relativistické jevy (např. lomy světla, zkracování délek a jiné fantastické úkazy, které můžete ve filmu vidět) vycházejí ze skutečných simulací. Tvůrci filmu spolu s fyziky se snažili o co nejvěrohodnější zobrazení prostředí kolem černé díry.

Černá díra je zjednodušeně řečeno hmotný objekt, který kolem sebe zakřiví prostor a čas takovým způsobem, z něhož za běžných situací nemůže uniknout ani světlo. První myšlenky na takové těleso pocházejí z konce 18. stol. (r. 1783), kdy Pierre Simon Laplace odvodil poloměr tělesa, jehož úniková rychlost se rovnala rychlosti světla (např. kdybychom z našeho Slunce, jež má poloměr 700 000 km, chtěli udělat černou díru, museli bychom ho stlačit na objekt o poloměru pouhých 3 km, u naší Země to vychází asi na 9 mm).

Černá díra v centru naší galaxie má hmotnost 4 mil. hmotností Slunce = 4 mil. $M_{\odot}$). Okolo tohoto objektu naše

Země včetně sluneční soustavy oběhne jednou za 240 mil. let. Vlastně my všichni se ve vesmírném prostoru vzhledem k centru naší galaxie pohybujeme rychlostí 600 km/s.

Černou díru jako takovou (její střed) nemůžeme nikdy zahlédnout (nevyzařuje žádné světlo), co však můžeme pozorovat, jsou projevy na jejím okraji, na horizontu událostí. Nejen vizuální zobrazení je jedním z úžasných výstupů vědeckého týmu. Myslím si, že Nobelova cena za fyziku za rok 2020 je ve správných rukou – Sir Roger Penrose (1/2 Nobel. ceny), Reinhard Genzel (1/4 Nobel. ceny) a Andrea Ghez (1/4 Nobel. ceny).

Radek Sušienka

CO U NÁS BEJVÁVALO...

4

Lidové zvyky, pověry a obyčeje

Zdeněk Tollar ©

Samotný Štědrý večer byl přísný postní den. Ten, kdo se řádně postil, uviděl zlaté prasátko běhat okolo kamen. S velkou péčí byla na Chomutovsku připravována vánočka. Poslední kousky těsta se ve Spořících zformovaly do bochánku, do kterého se dávaly sušené hrušky, kousky jablek nebo sušené švestky. Každé zvíře v domě muselo z toho dostat kousek. Někde položila hospodyně ve chlévě dlouhý řetěz do tvaru kruhu a nasypala do něj krmení pro drůbež, aby v nadcházejícím roce nekladla vejce mimo. Ta slepice, která zůstala vně kruhu, většinou skončila na pekáči.

Před štědrovečerní večeří obešel hospodář stavení a uzamkl všechny dveře, a i když někdo zaklepal (říkalo se, že „přichází hrobník“), nesměl nikdo vstát od stolu, protože by v příštím roce zemřel. Že někdo při této slavnostní večeři nesměl chybět, bylo samozřejmé. Na Štědrý večer také nikdo neprodával cokoliv od dobytka, ani máslo ani mléko. Kdyby tak učinil, mohl někdo v rodině umřít.

A jak vypadala štědrovečerní tabule? Na stůl mělo přijít devatero pokrmů, v Březenci stačilo sedm jídel, ve Spořících jich bylo dokonce třináct, bohatší kraj – bohatší tabule. Jako hlavní chod se v zámožnějších domácnostech podával kapr, stačila ale sušená treska nebo slaneček. Dále se podávala hlavně bramboračka a pивní polévka, vánočka, štola či štrůdl s kávou nebo grogem, salát ze slanečků, vajíčka, jablka a ořechy, med a máslo, čooka a proso. Čooka a proso se doporučovaly, aby měl člověk celý rok peníze. Také když člověk položil peníz pod talíř nebo čooku do peněženky, mělo to stejný účinek. Ochutnat se mělo od každého jídla trochu, i kdyby to byla jen jedna lžice. Posledním zbytkem mléka nebo pивní polévky se rodinní příslušníci vzájemně polévali. Každý si přál, aby přišel na řadu jako poslední. Ten pak zkrásněl.

Během jídla hořela na stole neustále štědrovečerní svíce. Kromě toho hořelo vedle každého člena rodiny malé „vánoční světlo“ a každý dával bedlivě pozor, aby jeho svíčka nezhasla, jinak by ten dotyčný zemřel. Pokud při zhášení vánočních svíček stoupal kouř do výše, znamenalo to štěstí, pokud se táhl

směrem ke dveřím, znamenalo to neštěstí. Také zbytky svíček se měly uschovat. Ležel-li někdo na smrtelném loži, musely se tyto zbytky zapálit, aby se odcházejícímu klidně umíralo. Sádlo se zbytky těchto svíček nikdy nežluklo a bylo prý dobré na všechny bolavé části těla (Gabriela Huť).

Když zapálila hospodyně na Štědrý večer lampu, musela vidět stíny všech členů rodiny. Pokud je neviděla, nebo viděla stíny dva, měl dotyčný brzy zemřít.

Pán domu krájel o Štědrém večeru jablko na čtyři díly, aniž by rozkrojil jediné jádérko (to by mohlo znamenat neštěstí), a rozdál je členům rodiny. Pohozené slupky od jablka často utvořily nějaké písmenko, které lze vyložit příznivě nebo nepříznivě (Hora Svatého Šebestiána). Také první ořech, který člověk rozlouskne, měl mnoho významů. Pokud bylo ořechové jádro dobré, dařilo se člověku dobře, pokud bylo špatné, poukazovalo to na neštěstí, pokud bylo úplně černé, tak člověk brzy zemřel.

V Hoře Svatého Šebestiána se pod stůl dávalo seno (proti nemocem). Nesměl se rozbit žádný hrnec, žádné prádlo se nesmělo pověsit na půdě, jinak by někdo umřel. V Březenci věřili, že také hospodyně, která musí obsluhovat, nesmí od jídla vstávat. Ze štědrovečerní večeře se nesmělo nic vyhodit. Odpadky se zabalily do ubrusu a další den se ještě před východem slunce vynesly pod ovocné stromy, aby dobře rodily.

Aby se dobytek ochránil před nemocemi, byla ve stájích pověšena cibule. Také dobytek musel mít přirozeně svůj Štědrý večer. V Sušanech dostával otruby, šrot a sůl. V Droužkovicích dobytek žral chleba s cibulí a také vánočku. Každá kráva dostala jedno celé ořechové jádro se svčnou solí a chlebem, aby dobře dojila. To samé dostávala také každá koza. V Zákoutí dostával dobytek vedle jablek a ořechů také svčené byliny. I pes dostal kousek chleba a v něm schovaný stroužek česneku, aby byl „ostrý“ a dobře hlídal dům. V Sušanech se nasypaly po štědrovečerní večeři na stůl tři hromádky obilí: žito, ječmene a pšenice. Která z hromádek obilí byla následující den nejtužší a nejvlhčí, tomu druhu obilí se v příštím roce mělo dařit nejlépe.

Středem domácí vánoční oslavy byl prostě zdobený vánoční stromek ve svitu svíček, u kterého naděloval dětem dárky a někdy také pohlavky Rupprich. Vánoční stromeček měl být pokud možno jedlička, pokud ne, byl alespoň svatý koutek v místnosti ozdoben jedlovou větvíčkou. Tento zvyk k nám přišel až v 19. století z Německa. Děti musely jít obvykle hned po večeři spát, potom bylo teprve vše připraveno, a když druhý den brzy ráno vstaly, zazářil stromeček v plné kráse a pod ním ležely dárky. Když svíčky dohořely, vynesl se stromek na dvůr. Později stával většinou až do Tří králů. Po všechny tři svaté večery (24. a 31. prosince a 6. ledna) musely svíčky na stromku hořet a člověk neměl sedávat na lavičce, jinak by dostal vředy (Gabrielina Huť).

Z vánočních zvyků je určitě třeba ještě zmínit lití olova a házení střevícem. Ve staré lži bylo nad ohněm z plotny odléváno olovo, které se pak rychle vytilo do misky s vodou a zjišťovalo se, co odlišit kousek olova připomínal. Pokud měl tvar věnce, tak to znamenalo brzkou svatbu, tvar kapky oproti tomu prozrazoval budoucí smutek. Při házení střevícem zúčastnění hodili střevíc za sebe. Pokud ukazovala špička boty směrem ke dveřím, do roka příslušná osoba určitě z domu odešla, pokud však ukazovala dovnitř do světnice, zůstala stále ještě doma.

Také krásným a rozšířeným zvykem bylo pouštění lodiček ze skořápek ořechů. Do misky naplněné vodou se daly půlky skořápek s malou svíčkou a cedulkou se jménem chlapce či děvčete. Některé skořápky vytvořily pár a pluly vedle sebe. To si pak děvčata a chlapci honem přečetli jména, aby věděli, kdo jednou vytvoří šťastný zamilovaný pár.

Velmi rozšířené bylo vytahování polínek. Když bylo poleno rovné, dostala dívka statného pěkně rostlého muže, když bylo křivé a zahnuté, vdala se za hrbáče.

V Gabrielině Hutě naši předkové ještě v 1. pol. 20. století chodili po večeři s hrncem a lžící ven ke studni. Nesměli při tom ani mluvit ani se smát. Ze studny si nabrali pět lžic vody a doma pak přeměřili, kolik toho vlastně donesli. Když toho bylo méně, čekali je horší časy, pokud více, pak na ně čekaly dobré časy. Ve stejné vesnici se dříve chodilo ke žlabu, nabrala se voda, trochu se z ní upilo a nalila se zpět. Pak se měla na hladině zjevit tvář nastávajícího či nastávající.

Zjistit, kdo bude ženichem, se dalo i jinak. Když šla dívka v noci spát, vybrala si tři jablíčka, napsala na ně jména tří chlapců, na které nejvíce myslela, a potom položila jablka pod polštář. Ve tmě pak jedno snědla a ráno se ukázalo,

kdo byl jejím vyvoleným, koho měla ráda až k „nakousnutí“ a jenž se měl jednou stát jejím mužem.

O půlnoci na Štědrý večer se podle pověsti voda proměňovala ve víno. Ale člověk se nemohl přesvědčit, zda je to pravda, protože se nesměla pít. Kromě toho o půlnoci zvířata ve stáji prý spolu mluvila lidskou řečí, a když měl člověk štěstí, mohl z toho ledacos uslyšet.

Také byla rozšířená pověra, že pokud zuřila v noci ze Štědrého dne na Boží hod bouřka, tak to mělo znamenat následující rok válku.

O půlnoci se choďovalo na mši.

Z Gabrieliny Hutě chodili lidé, i přes špatný stav cest, část do Kalku, část do Brandova. Když mše skončila, pospíchali všichni hned domů. Neboť po nich chtěli mít svoji mši duchové a nikdo ze smrtelníků se jí nesměl zúčastnit.

Na **Nový rok** si sousedé přáli „Šťastný Nový rok!“ Co člověk tento den dělá, to dělá po celý rok, jmenovitě neměl vydávat peníze, hrát karty a měl by se chovat alespoň „trochu zbožně“, neboť když dostane na Nový rok výprask, tak se mu to ten rok stane vícekrát (Gabrielina Huť).

Na **Tří krále** (6. ledna) se mnoho zvyků nedrželo. V kostele se posvěcovala sůl a křída, se kterou pak psali na dveře počáteční písmena jmen tří králů Kašpara, Melichara a Baltazara a kříž mezi nimi a letopočet. Tento zvyk byl spojen s pověrou, že do domu nepřijdou žádné čarodějnice. Později se stalo tradicí, že tři postavy představující svaté krále putovaly s holemi s hvězdou dům od domu, zpívaly tříkrálové písně, za což dostávali malé dárky.

Na závěr bych chtěl upozornit, že toto povídání přibližuje lidové pověry na Chomutovsku tak, jak je v první polovině 20. století v německé vlastivědě (Heimatkunde des Bezirkes Komotau, 1933) sepsal prof. Viktor Karell. Zároveň bych chtěl poděkovat panu Janu Hirschovi, za překlad z němčiny a umožnění text čerpat z čtvrtletníku PAMÁTKY, PŘÍRODA, ŽIVOT (2008/2, 2009/4), vydávaným Oblastním muzeem v Chomutově.

Ilustrace: Gustav Zindel, Adolf Sachs

Tři králové

ROK 2020 A MUZEUM NA KOČIČÁKU

S končícím rokem 2020 pomalu a jistě začínají všichni bilancovat. Ne jinak je tomu i u Muzea "Na Kočičáku". Celkově rok 2020 byl velmi netradiční a pln změn a mnoha opatření.

Jarní omezení v naší zemi se na akcích na Kočičáku určitě podepsala. Na druhou stranu se ale ukázalo, že Kočičák je postaven na práci, rekonstrukci a naučné stezce. V době, kdy lidé nemohli do obchodů, začali se vydávat do lesů. Mnoho lidí tak zjistilo, že má za domem něco, o čem ani nevěděli. Velké množství lidí prošlo naší naučnou stezkou či jen tak v rámci zdraví dorazilo na

Kočičák. A to je přesně to, o čem jsme před 20 lety snili. Aby na Kočičák či na pevnosti lidi chodili... aby viděli, že pevnosti nejsou jen místem skládek a nepořádku, ale že v nich kdysi sloužili naši předkové, kteří byli připraveni bránit naši svobodu. Takže my bereme koronakrizi na jaře z té pozitivní strany, v některých ohledech nám to otevřelo oči.

Během roku na Kočičáku proběhlo několik významných akcí. Zahájení sezony, kdy byl slavnostně představen další zrekonstruovaný objekt č. 89. Dále během prázdnin se nad Kočičákem poprvé v historii vznesl horkovzdušný balon a v září proběhla vzpomínková akce Mobilisace na Kočičáku.

Dále naši průvodci provázeli zodpovědně od května do září návštěvníky nejen z Chomutovska, ale i z celé republiky a ze zahraničí.

Naučná stezka

Již od začátku roku se členové muzea zaměřili na naučnou stezku čs. opevnění. Během několika měsíců byla provedena montáž pěti nových tabulí, které návštěvníkům přibližují pevnosti z let 1936 a 1937, systém překážek, pěší pluk 46 a samotnou mobilisaci v roce 1938. Návštěvníci naučné stezky tak od jara mohli spatřit na tabulích unikátní dobové fotografie pevnůstek a i vojáků, kteří sloužili u chomutovského pěšího pluku 46.

Rekonstrukce

Péče, údržba a úklidy jsou jedním ze základních kamenů naší činnosti. Samotná rekonstrukce pevnůstky, pokud se bavíme o té venkovní části, netrvá až tak dlouho. Možná pár týdnů. Ovšem nejdůležitější je dlouholetá soustavná péče, údržba, úklid. Neustálé úklidy jsou někdy ubíjející, ale všichni víme, že je to věc, která má smysl.

V letošním roce bylo natřeno celkem 5 pevností (10/88/89/85/97). Z toho objekt č. 89 byl kompletně zrekonstruován i uvnitř. V současné době probíhá rekonstrukce vstupního okopu u objektu 87, který je celorepublikovou raritou, neboť je jediný svého druhu v celé ČR.

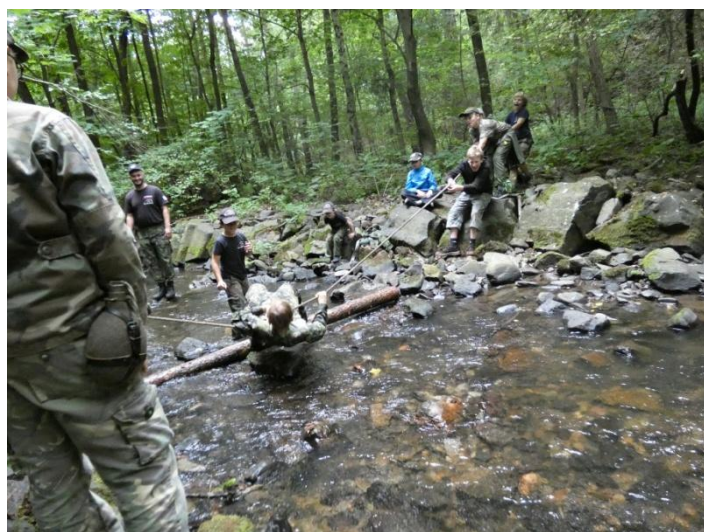
Ovšem členové muzea neprovádí rekonstrukci pouze na Chomutovsku, ale i na Kadaňsku a Lounsku, kde se taktéž starají a rekonstruují pevnůstky.

Mladý bunkrák a tábory na Kočičáku

Letos to byl již čtvrtý rok, co jsme organizovali tábory na Kočičáku. Pro nás je největší odměnou, že se děti vrací a baví je to u nás. I když ví, že je to u nás drsnější a s jasnými pravidly. Naše tábory, jak se všeobecně ví, jsou zaměřeny na historii, přírodu, přežití a celkový pohyb v lese. Z dětí se za těch pár dní nesnažíme udělat vojáky. U nás jim ukazujeme obecné základy pro pohyb a přežití v lese, které jsou nutné, aby se mohli rozvíjet dále. Poslední dobou se též zaměřujeme na rozdíly mezi počítačovými hrami a realitou. Neb v

internetovém světě se v hrách děti najedí "baličkem" pod kamenem či jinými bonusy. V přírodě je to jiné, ta vám v dešti či drsném počasí nic neodpustí, pokud nejste dobře připraveni. Další zkouškou je i plížení či pohyb v křoviscích neb opět na PC je "panáček" velmi rychlý a překoná takřka vše. U nás je to jinak, kopřivy pálí, ostružiní píchá a země je špinavá... Prostě a jednoduše jim ukazujeme směr.

Náš kroužek Mladý bunkrák funguje již třetím rokem. Spousta větších kluků, kteří se k nám přidali právě díky našim příměstským táborům, již dokáže plnohodnotně pomáhat při rekonstrukcích, úklidech či dokonce zvládnou provádět jako průvodci. A naši mladí průvodci mají velký úspěch u veřejnosti, protože vše vyprávějí ze srdíčka a upřímně, což je dnes dle mě to nejdůležitější.

Celkově je kroužek Mladý bunkrák úspěšný i tím, že spojuje čím dál více lidí. K dětem se přidávají rodiče, kteří vidí, že jdeme správnou cestou. Mnozí rodiče nám moc pomáhají a stávají se tak nedílnou součástí našeho muzea.

Plán na konec roku 2020 a na rok 2021

Pokud se uklidní situace, zahájí se opět přípravy na akce na Kočičáku, které spadají do našeho projektu Na Kočičáku to žije. Vánoce v zákopech jsou vzpomínkovou akcí na ty vojáky, kteří kdysi nemohli trávit vánoční svátky se svými nejbližšími a museli být v zákopech, což si dnes spousta lidí ani neumí představit. A tou příjemnější částí je rozdávání dáreků u vánočního stromečku, kde si přátelé, příznivci Kočičáku a hlavně mladí bunkráci přejí krásné a klidné svátky.

Na úplný konec být na Kočičáku opět v duchu silvestrovského výšlapu na Kočičák.

Plán na rok 2020

Plán, směr a poslání je pro naše muzeum pořád stejné. Pokračovat budeme v dalším rozšiřování jak zrekonstruovaných pevností, tak naučné stezky a naučných tabulí. Nedílnou součástí naší činnosti jsou úklidy nepořádku a černých skládek. Zaměřit se chceme i na úklidy objektů, ke kterým jsme se ještě nedostali.

Mezi akce, které chceme na Kočičáku opět organizovat, patří výšlapy na Kočičák, zahájení sezony, dny s mladými bunkráky, let balonem, dětské dny, mobilisace, Vánoce v zákopech a silvestrovský výšlap. Samozřejmě základem činnosti budou i pravidelná otevření našeho muzea. Otevřeno v roce 2021 by mělo být od dubna do října každou sobotu.

Nadále se chceme věnovat mladým bunkrákům a přes letní prázdniny pak svou sílu zaměříme na tábory.

Jiří Píramovský

Chcete se stát průvodcem v čs. pevnostech? Pomáhat při rekonstrukci objektů, překážek či zákopového systému? Chcete pomáhat při údržbě prostoru muzea a naučné stezky na Kočičáku? Chcete se zúčastňovat zahraničních expedic po evropském opevnění či aktivně konat průzkumy čs. opevnění v Česku a Slovensku? Chcete se o našem projektu dozvědět více? Je vám více než 15 let? Zajímáte se o naši historii?

Pokud toto všechno splňujete, neváhejte a ozvěte se nám. Rádi vám zodpovíme vaše otázky.

Každý zájemce musí projít tzv. zkušební dobou, která ukáže, zda máte skutečný zájem se stát součástí našeho muzea.

Kontakt: info@kocicak.cz nebo telefon 731696066

VZPOMÍNKY UČITELOVY

Blatno 1948 až 1952

část 1.

Od konce války uplynulo přes 70 let a vzpomínky na poválečné Blatensko jsou již veskrze zapomenuty, nebo jsou alespoň řádně vybledlé. Mnozí z nás mladších si život v tehdejší pohraničí stěží dokáží představit. Posadme se chvíli a nechme se zavést do zdejší historie v barvitých vzpomínkách někdejšího učitele v Blatně, pana Cinybulka. Nyní devadesátiletý pan Jaroslav Cinybulk, žijící v současnosti ve Vysokém Mýtě, působil v Blatně a učil blatenské děti mezi léty 1948 a 1952 a jeho vzpomínky nám přiblíží poválečné časy z pohledu tehdejšího učitele a značného časového odstupu. Za opravdu nádherné vzpomínky a za připomenutí časů dávno minulých panu Cinybulkovi jménem redakce děkujeme a přejeme hlavně pevné zdraví a pohodu do dalších dnů a let.

-such-

Příprava

Osmačtyřicátý rok. Válka je dosud cítit, ale lidé už se dávají do pořádku. Mně je osmnáct a dokončil jsem pražský Amerlingův mužský ústav učitelů. O rok dřív, než bylo plánované. Prý potřebují učitele. Teprve později jsem si uvědomoval své mezery ve vzdělání způsobené válkou: na hlavní škole (měšťance) jsme se až moc často místo vyučování kryli ve sklepech před nálety, našťastí nekonanými. Nebo jsme chodili do školy až od 10 hodin, když byl v noci předtím vyhlášen letecký poplach. Nebo si v zimě chodili jednou za čas do vymrzlé třídy pro úkoly, protože nebylo uhlí. Chybějící vědomosti už jsem nedohonil. Škoda.

Měl jsem však i jinou přípravu. Hned od pětačtyřicátého jsem každý rok jezdil k strejdovi na zemědělskou brigádu. O prázdninách jsem po třikrát byl vedoucím skupiny dětí na letním táboře. Ve svých šestnácti jsme se vydali s kamarádem na kolech od ústí Sázavy k jejímu prameni a další rok pěšky po hřebenech Krkonoš. Pravidelně jsem chodil cvičit do DTJ (Dělnická tělocvičná jednota) a vstřebával vlastnosti milých lidí v evangelické mládeži. To všechno byla dobrá příprava a využil jsem ji.

Takže jsem držel v ruce čerstvé maturitní vysvědčení a mohl jsem se rozhodnout. Své působíště jsem si vybíral ze seznamu míst, kam se můžeme hlásit do služby. Seznamu dlouhého, sestaveného ze samého pohraničí nebo zapadlých vesniček ve vnitrozemí. Hodil jsem si korunou: orel Teplice, tam jsem to trochu znal, měl jsem tam tetu. Panna byla Chomutov, v něm jsem nikdy nebyl. Mým osudem se stalo Chomutovsko. Vychován četbou vlasteneckých

autorů jsem se těšil na školu hodně odlehlou od civilizace, kde bych přes děti mohl vykonat kus práce.

Měl jsem dvě možnosti nástupu služby: buď tři měsíce volna a pak do služby. Druhá možnost byla nastoupit hned, červen odučit a mít placené dva měsíce prázdnin. To mi připadalo výhodnější. Tak jsem třetí den po maturitě nastoupil do vlaku s vánočkou, špekem – obojí se prý nezkazí, prohlásila maminka, když pracně sháněla ten špek –, s rezervní košilí a s ponožkami. Směr Chomutov. Jeli jsme v dobytčáku vybaveném lavičkami, ale já jsem

se opíral o dveřní závoru a sledoval krajinu.

Přijeli jsme do Chomutova, tři lidi jsem se ptal, kde je Okresní národní výbor. Věděl to až ten třetí, ti první dva byli Němci. Přijal mě tajemník a popsal mi, jak se dostanu do svého působíště, do Strupčic: vlakem do Vrskmaně a dál po kolejích pěšky, ono odpoledne už nic nejeде.

Ve strupčické škole uklízeli kabinet. Tak mi mladý zástupce řídícího – pan řídící byl na vojně – hned vrazil do ruky hadr a uklízel jsem s nimi. K večeru jsem se osmělil zeptat, kde budu spát, ale pan zástupce jen mávl rukou: – Se mnou. A uklízeli jsme dál. K večeru jsme si dali oba vánočku se špekem, pan zástupce uvařil jakýsi čaj a šli jsme spát. Na jednu postel. Dneska to vypadá nepatřičně, ale já jsem celou válku spal s tatínkem, sestra s maminkou. Takže jsem se po tom trmácivém dni vyspal dobře.

Bydlel jsem hned vedle školy ve statku u Klasů. Koncem měsíce přijel pan inspektor Valtr. Šel taky ke mně, na hudební výchovu. Zpívali jsme, já s houslemi. Pan inspektor viděl harmonium, zeptal se, jestli se může připojit, bylo to hezké. Nic si nezapísoval. O přestávce mě zastavil na chodbě, popovídali jsme si a on řeč uzavřel: – Myslím, že Vás po prázdninách mohu dát do hor. Tu větu jsem pochopil až mnohem později, když jsem sledoval staromládenectví, alkoholismus a rozpadlá manželství horských učitelů.

Tak jsem seděl na kufru, kousek nad Chomutovem, a čekal, až něco pojede. Nechtělo se mi vláčet se do kopce. Asi po hodině jel sedlák s žebříňákem a svezl mě do Blatna. Ve škole mě přijala paní řídící, manžel je prý v hospodě. Vešel jsem do výčepu, pro mne nepřátelského území. Kouř a hláhol podnapilých chlapů. Pan řídící hned zvolal: – Tak tady ho máme, šenkýři velkou vodku. Ani po půlhodině nepochopil, že alkohol nepiju, to jsem se naučil až později, takže jsme se rozloučili dost rozpačitě. Myslím, že u přítomných pánů jsem ztratil glanc.

Doprava

Když jsem nastoupil do Blatna (1948), nic tam nejezdilo. Když víme, že jediné motorové vozidlo ve vsi, motocykl, vlastnil polesný Čech, znamenalo to pro Blateňáky, že se dost nachodili. Do Chomutova 9 km. Takže jít do kina dělalo 18 km, to už byl pěkný výlet, dokonce s nočním pochodem. Přesto jsem jej podstupoval, bez kultury se žít nedalo.

Později začal do Blatna jezdit nákladní automobil UNRRA (Unitend Nations Relief and Rehabilitation Administration = Správa Spojených národů pro pomoc a obnovu [internet]) s plachtou, lavice podél. To bylo znamenité. Ale konkrétně s kinem nehrály odjezdy. Tak jsem si s paní uvaděčkou vyjednal, že mně bude pouštět do sálu v půlce filmu od půl šesté, abych viděl, jak film dopadne. Pak půjdu do kina od osmi, odkoukám začátek a nepůjdu domů pěšky. To bylo dobré, za jeden lístek, jenom jsem to měl převrácené. Kdy začal jezdit první autobus, si nevzpomínám. Jezdil však pouze do Blatna, ostatní vesnice byly bez spojení.

Jednou v zimě jsem se vracel z Chomutova z taneční zábavy. Klouzalo to a šofér autobusu na Rulandu odmítl jet dál. Takže v noci, v tanečních polobotkách, v závějích – no, přežil jsem to. Jindy zase padalo na Josefa sněhu, že v něm autobus uvízl na silnici pod Blatnem. Když přestalo sněžit, asi třetí den, svolal předseda MNV (Místní národní výbor) chlapy na brigádu. Autobus jsme vyhrabali a jezdilo se dál. Autobusák přijížděl do Blatna večer a odjížděl časně ráno. V Blatně spával. Když byla v Orasině tancovačka, nedalo moc práce ho přesvědčit, aby si zajel taky skočit a nás vzal s sebou.

Ještě jednu autobusovou vzpomínku mám. Slečna průvodčí zaučovala novou kolegyni. To ještě průvodčí prodávaly jízdenky a řidiči si hleděl řízení. Když přišly ke mně, pravila jí: – To je pan učitel z Blatna, ten jezdí zadarmo. Nevím, čím jsem si tu poctu zasloužil a nevím, že bych ji byl nějak využíval, ale potěšila mě. To byl krásný hold vesnickému učiteli. Švindl, ale hezký. Od odvážné, úplně cizí ženy.

Blatno

První dny jsem spal ve škole, v samostatné posteli. Pak mě pan řídící vzal do Jirkova. Šli jsme na děkanství požádat o dovození obývatelensku faru. Ta byla prázdná, posledním jejím obyvatelem byl odsunutý německý farář. Takže šlo o bydlení civilisty na církevním majetku už pomalu chátrajícím. Šli jsme pěšky, samozřejmě, tehdy po prašné silnici. Jirkovský mladý zástupce děkana nebyl nijak vstřícný. Naši žádost stroze zamítl. Zamítl ji i litoměřické biskupství, kam se obrátil blatenský Místní národní výbor. Mám ten přípis schovaný. Na jedné jeho straně litoměřické biskupství odůvodňuje, že nemůže do církevního objektu umístit civilistu. Razítko a podpis. Na druhé straně je poznamenáno, že se povoluje ve veřejném zájmu. Razítko a podpis: vládní zmocněnec pro církevní věci.

Dostal jsem klíč od fary, velký a starodávný. Ten jsem nechával uložený v soklu někdejšího pomníčku před vchodem do fary. Měl jsem pronajatou jednu menší místnost v prvním patře hned proti schodům. Bez klíče, ten jsem si nahradil šperhákem. Tam jsem bydlel, dobře bydlel. Kolik jsem za jeho pronájem měsíčně platil, to už nevím.

Dvakrát jsem se vrátil z vánočních prázdnin a na faře bylo nocoviště našich vojáků na zimním cvičení. Spali všude, na podlaze na slámě. V mé světničce a v zamčené farní knihovně ne. Ale uklidili po sobě. Z bydlení na faře si vzpomínám na studánku v jejím sklepe, z ní jsem brával do konve vodu. A na vítr, když v noci strašil uvolněnými okny a proháněl se farskými chodbami. Každá bouřka vyrazila domovní pojistky. V přízemí v zamčené kanceláři řádila na starých matrikách houbička. A stará Němka s mladou pomocnicí si dál chodily mandlovat prádlo do hospodářské části fary. Tam stál velký dřevěný mandl. V zimě jsem si často prohazoval pěšinku od dveří, abych se dostal ven.

A myši. Když se na zimu stáhnou do domů, je jich moc. Jednu jsem vytáhl utopenou v láku z načaté plechovky okurek. Jiné mi přes zimní prázdniny pod peřinou prokousaly úplně na jemňoučko pyžamo. Asi na hnízdo. Ale rád jsem se díval ráno při probuzení, jak myška sedí uprostřed místnosti, čistí si čumáček a okukuje, jestli už jsem vzhůru.

Kráml býval u Dubských. Všechno bylo na lístky, zásobování se uvolňovalo postupně. Ale jeden čas, když tam prodávala Boženka, jsem měl bez lístků vejce a máslo. To bylo z přebytků blatenských malohospodářů, prodávala je na černo. Pro mléko jsem si chodil k rolníkům vedle četnické stanice, jméno už

jsem zapomněl, měli syna Jirku. Předsedou blatenského MNV byl František Milec, bydlel na horním konci vsi vlevo, měl dvě už velké dcery. Hospodu drželi manželé Krajínkovi, po nich Dubských, tam jsem chodíval na obědy. Jako štamgast jsem jedl v kuchyni. To jsem jim vždycky dal odstříhnout lístky a už jsem se nestaral. Jen jsem za obědy pochopitelně zaplatil. Když měl Dubský malér, prý za pytláčení, vyptávali se mě tajně, jak často jsem mívá k obědu jelena. A divili se, že ani nevím, co jsem jedl a že mi to bylo jedno. Hlavně že to bylo dobré.

U rybníka bydlel elektrikář Bohouš Oswald. Ten mě jednou v zimě v noci vezl z Načetína do Blatna jako lyžaře zapráhnutého švihadlem za motorku. Zdržel jsem se tam u kamaráda a Bohouš, že to nevdá, že pěšky je to dálka, že to dojedeme. To byla jízda. On si jel jako sám, ani se neotočil, na moje volání nereagoval. Ve vsích, jimiž jsme projížděli, mi litaly na sypaných místech od hran lyží jiskry jako od brusky. Doma jsem se ani nemohl narovnat. Ale bylo to fajn.

Na četnické stanici (SNB) vládl strážmistr Kvoch. S ním jsem byl zadobře, dalo se s ním mluvit otevřeně. Věděl, kdy je lepší mlčet a před kým může mluvit. Z blatenských sedláků jsem se stýkal s Justinem a s Rudou Neumannem. Justin mi jednou půjčil koně s valníkem, abych si pro školu dovezl z lesa dříví. Povedlo se to, jenom jsem při předávání vozu musel ohlásit, že jsem při větším rejdu nalomil oj. Moc mě to mrzelo, ale Justin mávl rukou a ukázal ke kůlně na svazek dlouhých dřevěných tyčí.

U rybníka pod Zámečkem bydleli dva svobodní bratři, klempíři a pokrývači, Machkovi se jmenovali. Jeden z nich spadl ze střechy a zabil se. Poštmistrem ve vsi byl Josef Rejlek, dojížděl z Chomutova, s tím jsem kamarádil. Na poště byl sám, dělal i doručovatele. V zimě, když skončil na poště a já měl po škole, jsem s ním jezdil na lyžích po vsích roznášet poštu. V kovárně u hospody pracoval Bohouš Černý. Vyrobil mi ztracený šroub ke zvětšovacímu, to pro mne byl div. Nikdy předtím jsem kovářinu neviděl. Ve škole byl šéfem pan řídící Novák. O něm už byla řeč. Jak učil nevím, ale rád se sázel, hrál šachy a čas od času pil. Zpronevěřil prý obecní peníze a pokoušel se to zakrýt ohněm. Do práce mi nemluvil, neměli jsme společné zájmy, byl pro mne cizí člověk.

Vesnici obklopovala pole s obilím a s bramborami zemědělců, někde zaplevelená. Když jsem šel procházkou kolem pracujících sedláků, rád jsem jim pomohl naložit řůru snopů nebo shrabat seno, abych vymazal trochu pohrdavé označení „Pražák“. Ty práce jsem uměl. Otázky JZD šly mimo mne, ty jsem nesledoval. Ve vsích se začínaly rozpadávat prázdné domy po Němcích. Nebylo jich moc, slepě vyčítaly.

Před hospodou stál někdy za madlo uvázaný jezdecký kůň. Osedlaný, jako v kovbojce před salónek. To jsme věděli, že u pípy najdeme správce statků z Radenova. Kůň byl jeho dopravní prostředek. Slovo dalo slovo a on, že mi koně půjčí. V určený den byla mlha a náledí, jak na podzim bývá. Dostavil jsem se a on místo aby řekl dneska ne, je ošklivo, poručil podkonímu, starému Němci, koně osedlat a předvést. Stalo se. Ten podkoní taky vrtěl hlavou. Koni to klouzalo, tak jsem dostal radu, abych ho přes ves vedl za uzdu a jezdil až po poli v měkkém terénu. Na otázku, co mám dělat, až mne shodí, jsem dostal jednoduchou odpověď: – On trefí domů sám. Na louce jsem ke koňovi promluvil a vylezl na něj. Dal si říct a jezdili jsme. Sem a tam. Pak jsem koně pobídl, ale to jsem vypadl z třmenů a sesunul jsem se mu na krk a držel jsem se ho oběma rukama jako spásy. Pochopil a zastavil. Byl to moudrý kůň a moc mě mrzí, že ta moje první jezdecká lekce nedopadla lépe. Pak už jsem nikdy nejezdil.

Jeden čas se na radenovském statku vyskytl jakýsi dobytčí mor. Tak postavili přes silnici mezi Blatnem a Radenovem závoru a smělo se jen k ní. Co se vezlo z Radenova, se muselo složit, vydezinfikovat v jámě s dezinfekcí a přeložit na „čisté“ vozy. Cesta dovnitř izolovaného kruhu byla obdobná, ale bez dezinfekce. Měli jsme strach, bylo to přenosné i na člověka, tak jsme všechno dodržovali. Taky jsme zažili epidemii tyfu, proti ní prý byl nejlepší rum.

Vzpomínám i na jediné své stonání. To jsem byl na škole sám a asi na tři dny jsem ji musel zavřít. Měl jsem nejspíš chřipku, do třídy jsem se vrátil hned, jak mi opadly horečky. K doktorovi jsem nešel, proč taky. Ale koncem měsíce na mně chtěli z ONV – to byl můj zaměstnavatel – doklady o nemoci. Tak jsem zajel do Chomutova a doktorovi, který měl na starost Blatno, vyložit situaci. On se divil, že u něj nemám kartu, ale potvrzení mi napsal. Tak jsem se seznámil se systémem našeho zdravotnictví.

pokračování příště

informace z OÚ

ROZVOJ OBCE A NAŠE NÁZORY NA NĚJ

Než zase s podzimem začala platit různá omezení, naplánovali jsme na 24. 10. veřejné setkání na téma výstavba a rozvoj obce. Bohužel, nebylo setkání tohoto druhého možného. Rozhodli jsme se proto komunikovat s občany písemnou

formou. Do schránek jsme roznesli celkem na 230 dopisů, tedy do všech domácností. Referovali jsme o 4 tématech - lezecká stěna, komunitní dům v Radenově, výstavba nových domů a vznik přírodního parku.

Sešlo se nám zpět cca 30 odpovědných dopisů, většinou šlo o vyjádření páru, v několika případech jednotlivce a v jednom případě podepsalo své stanovisko 8 občanů. Na následujících řádcích si můžete přečíst souhrn podnětů, nápadů, názorů a dále pak reakce a stanoviska, která vzešla ze zasedání zastupitelstva.

Je samozřejmě mnohem lepší, když se lidé mohou sejít, diskutovat všechna témata osobně, reagovat na sebe přímo, tváří v tvář. To nám ale tento rok příliš neumožňoval, a tak moc děkujeme všem, kteří jste na alespoň tuto formu diskuze přistoupili, vašich názorů si vážíme a budeme s vašimi podněty i nadále pracovat.

Lezecká stěna

- **Naprostá většina souhlas**, podpora, v několika případech kladen důraz na bezpečnost, dozor, půjčování vybavení, obměnu lezeckých cest, údržbu!
- **Další podněty** – minigolf, Blatno - hřiště na nohejbal, volejbal, tenis, stolní tenis, letní hřiště v Mezihoří na parkovišti, 2x herní prvek do Květnova, herní prvek na zahradu do Radenova, lezení i v Hrádečné, plocha s basketbalovým košem, fitcentrum, multifunkční hřiště v Mezihoří.

2. Komunitní centrum Radenov

- Naprostá většina souhlas

- **Další podněty** – vyřešit parkování, kavárna-cukrárna-wifi, muzeum, koloběžky, přednášky, dětský koutek, tvořivé dílny, pronájem k jednorázovým aktivitám, zachovat ale Horalku, nabídka pomoci s aktivitami, paní nabízí jogu, africký tanec, orient. tanec, africké bubny, poptávka - kurz pletení, pletení košíků, kurz 1. pomoci, trhy, mateřská školka, mateřídouška, penzion pro seniory, zájmové kroužky pro děti, hlídání dětí, keramická dílna, klubové pořady pro mladé, nabídka pomoci při budování centra - opakovaně, vzpomínková místnost malíře Zindala, infocentrum Blatenska, místo kavárny hospůdka, ne občasná, ale trvalá, pec na pečení chleba – nová tradice blatenského pečení chleba, koláčů apod., nabídka sponzorského řešení zabezpečení objektu

- **Nesouhlas** – 1 x finančně náročné, pro občany nepotřebné, náročné na lidi, údržbu, uspořené peníze použít na rozvoj ekolog. energie, dále od 1 x z Radenova obava o přílišné zatížení obce turisty – obava z půjčovny kol a koloběžek, kavárna ano, 1 vyjádření s 8 podpisy - centrum zbytečné, místo toho nakoupit mechanizaci, zázemí hasičů, řešit bezp. silnice (retardéry), opravy nádrží, přítoky nádrží, autobus. spojení, provoz centra vyjde drahé, nebude obsazenost, problém s parkováním, pěší dostupnost nereálná, požadují počkat na pocovidové období, požadují vyjádřit se na veřejné schůzi nebo referendum, velmi vysoká počáteční investice a závazek na několik generací.

3. Výstavba

- **Naprostá většina nesouhlasí** s výstavbou na zelených loukách, přednost by měly mít proluky v obcích, panuje strach o dostatek vody, výhledy a ráz krajiny.

- **Z komentářů** – rozumná výstavba ano, krajina slouží k procházkám, k migraci zvěře, stačí ohrady kolem Radenova a Květnova, řídit se heslem „kde byl dům ať stojí zas“, rozumíme tomu, že každý chce bydlet na Blatně, ale není na to dimenzována infrastruktura, máme málo informací, nemáme žádné informace, ale ano, ať se staví, výstavba domů v Radenově ovlivní průtok a množství vody v Šerchově, zhuštění dopravy, zhoršení dopr. situace, rozumný rozvoj ano – noví lidé = nové podněty, zájem o parcely je obrovský, referendum dle zákona 22/2004, jehož výsledek (nesouhlas) by pomohl obci získat silnější pozici při vyjednávání, požadovat výstavbu školky, nelze zajistit upřednostňování lidí hlásících se k trvalému pobytu nad „luftňáky“, hlavně z Prahy a okolí, plynofikace obce, myslet na potřeby nových lidí – je důležité jejich co nejlepší začlenění, nutno řešit křižovatku – nejlépe kruhovým objezdem, vysychají prameny vody, nikdy se nikdo neptal na názor k územnímu plánu, cesta do Květnova by měla zůstat zachována a to v přírodě, kudy se chodí za zvuku ptáků nikoliv sekaček, bude třeba nová hasičárna, pořádné hasičské auto.

4. Přírodní park

- **Naprostá jednoznačný souhlas**, ve většině případů jsou lidé i pro vyšší stupeň ochrany, záměr vítají, pouze v případě majitelů pozemků a zemědělců chtějí znát možná omezení.

Z jednání zastupitelstva

K lezecké stěně a dalším podnětům... veškeré tyto záměry jsou vždy řešeny s podmínkou získání dotace od Ministerstva pro místní rozvoj. Pokusíme se tedy požádat o financování lezecké stěny, další náměty probereme v příštím roce.

K výstavbě nových domů... situace mezi občany je naprosto zřejmá. Obec se bude i nadále snažit využít všechny možnosti, jak výstavbu na okrajích obcí usměrnit, zredukovat, zastavit. Probíhají různá jednání s institucemi, o dalším vývoji budete opět informováni. V ideálním případě už zase v normálních podmínkách, tedy veřejném setkání. Věřte prosím, že děláme vše, abychom situaci vyřešili ku prospěchu našich obcí. Nadále platí, že se můžete na vedení obce se svými dotazy, podněty k této problematice obracet mailem či telefonicky na uradblatno@centrum.cz, nebo 474625839, 603563675.

K nesouhlasu s vybudováním komunitního centra v Radenově... Nákup mechanizace – Pro případný traktor by musel být stálý řidič, traktor není kde parkovat, celoroční využití není a v případě zimní údržby, kdy je potřeba v rychlém časovém sledu pročistit všechny obecní cesty se toto nedá zvládnout. Problém by představoval i výpadek techniky, nemoc řidiče atd. Navíc jsou využívány celkem 4 různí majitelé techniky, pro které je snazší zvládnout údržbu naráz ve všech osmi obcích, vzájemně se v případě potřeby zastupují a jejich příjem za tyto služby pro obec jim tvoří v některých případech nezanedbatelný příjem pro zimní měsíce.

Vybavení pro hasiče - S hasiči je velmi dobrá spolupráce, již řadu let se jim obec snaží vycházet vstříc ve všech jejich požadavcích.

Retardéry, radary – Tam, kde je to možné, tedy především na obecních komunikacích obec požadavky plní a zajišťuje, na krajské silnici, komunikace III. třídy retardéry umístit nelze. Obec také průběžně dokupuje dopravní zrcadla a ukazatele rychlosti.

Opravovat vodní nádrže - Obec průběžně řeší všechny své nádrže a vodní plochy, a to prostřednictvím dotací, většina je opravena a funkční. Právě v těchto dnech se podávají další žádosti o fin. prostředky na nádrží v Blatně v centru obce, v Blatně u hřiště a na obnovu nádrže pod Zákoutím.

Autobusová doprava – Pokud se jedná o Šerchov, nikdy zde hromadná doprava nebyla, problém jejího zavedení je především ekonomický, protože celková vytíženost autobusů je v současné době minimální, převážná část obyvatel využívá vlastní auta. Zajištění autobusové dopravy je financováno z kraje a zvláště v současné době budeme rádi, pokud zůstane zachována linka ve stávajícím rozsahu, s ohledem na prudký pokles příjmů krajů.

Náklady na provoz - Náklady na provozování Horalky a nového komunitního centra budou z obecního rozpočtu zvládnutelné, jedná se o objekty, které tvoří majetek obce, o který je třeba samozřejmě pečovat, ale je možné jej zhodnocovat také díky prostředkům na podporu kulturních domů a multifunkčních obecních objektů. Horalka se navíc také velmi často pronajímá, a tedy se část nákladů i vrací. Pro dům v Radenově navíc můžeme dosáhnout na dotace na snižování ekologické náročnosti veřejných budov. Pořádat akce je ale možné i v případě, pokud se dům bude upravovat postupně bez větších finančních zdrojů.

Nesouhlas občana z Blatna se týkal pochybností nad využitím objektu a obsahoval radu využít uspořené prostředky na ekologické zdroje vytápění obcí. Starostka uvedla, že jak v případě občanů ze Šerchova, tak v tomto případě se jedná o názory občanů, kteří se kulturními akcí pořádanými v Horalce ani jinde neúčastní, a proto je zpochybňování zájmu a účasti obyvatel na společenských a spolkových akcích problematické. Co se plynofikace obce týče, je to nereálný požadavek. Náklady na zavedení plynu z 9 km vzdáleného Chomutova do obce s naším počtem obyvatel a příp. i do okolních obcí jsou neufinancovatelné.

1 obava z Radenova, která koupí objektu a jeho přetvoření na komunitní dům vítá, ale obává se přílišného nárůstu turistů do této klidné lokality - I na tento podnět bereme ohled a ujišťujeme občany, zvláště Radenova, že se aktivity v tomto komunitním centru budou rozvíjet citlivě a s ohledem na místo a jeho obyvatele.

K přírodnímu parku... zastupitelstvo potvrdilo zájem o rozšíření přírodního parku na naše území. Dosud se shodně vyjádřili také zastupitelé v obci Hora sv. Šebestiána a v Boleboři. Čekáme ještě na Výsluní a Kalek. Poté proběhnou jednání s Agenturou ochrany přírody a krajiny a s Ústeckým krajem. I téma přírodního parku, případně i reálnost vyšší formy ochrany území bude projednána veřejně, jakmile se posuneme a bude více informací ke sdělení, i zde platí, že je možné se na nás obracet s doplňujícími dotazy.

Díky všem, kdo jste se do debaty zapojili!

IRH

PF 2021

řeje redakce BB

Vydává: Obecní úřad Blatno, IČO 00261807; EČ MKČRE22472, jako periodický tisk územního samosprávného celku.

Redakce: Zdeněk Tollar, Iveta Rabasová Houřová, Antonie Kordošová, Pavel Suchopárek, Aleš Andera. Grafika: Zdeněk Tollar. Tisk: Akord s. r. o. Chomutov. © Redakce, pokud není uvedeno jinak. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. BB neprošla jazykovou kontrolou.

Kontakt: Redakce: e-mail: blatenska.blatka@seznam.cz; Obecní úřad Blatno čp. 1, 430 01 Blatno; tel. 474 625 839; e-mail: uradblatno@centrum.cz; fax: 474 625 839.

Datum uzávěrky: 7. 12. 2020; datum vydání: 15. 12. 2020.

NEPRODEJNÉ!